

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi

MARILÂS

İKİ AYLIK KÜLTÜR EDEBİYAT DERGİSİ SAYI:9 OCAK-ŞUBAT 2016

İMTİYAZ SAHİBİ

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi
Adına Okul Müdürü
Mahmut Yelek

TETKİK EDEN

Ragıp Küçüker
Süleyman Ocakçı

EDİTÖR

Muhammed Musa Bakar
Akif Akyıldız

YAZAR-ŞAİR

FUÂD - Fuat Sarı
MEYYİT - Said Akça
AFRASİYAB - İ. Ethem Erdoğan
EFDAL - Nurullah Yusuf Ergür
MUŞTU - Akif Akyıldız
AHMED - Ahmet Aktaş
MİSAFİR - Mustafa Yasir Demirkol
MUS'AB - Musab Sarı
RÜÇHAN - Rüçhan Ortayatırtmacı
HİCKİMSE - Furkan Denizler
GARİBYOLCU - Furkan Demir
DİYARBEKRİ - Ahmed Tarık Aksan
ALPARSLAN - Faruk Alparslan
ÖMER - Furkan Türkyılmaz
FELLAH - İsmail İkbal Ekici
VEFA - Zahid Emre Öndin
FARUK - Ömer Faruk Akman
MAHFİ - Akif Sinan
ADEM - Enes Şamil Kiraz
HALDUN - Salih Koç

Ditörden

Zaman büyük öğretmen. Ne yazık ki bütün öğrencilerini bir bir koparır dünya hayatından. Anne öldüğünde çocuk olgunlaşır. Çocuk öldüğünde annenin ruhu olgunlaşır. Bir lider ölürse koca bir toplum olgunlaşır. "At ölür meydan kalır, yiğit ölür şan kalır."

"Mahlâs Dergisi" olarak yiğit olmayı seçmemizin seneyi devriyesini yaşamamanın haklı gururu içerisindeyiz. Bugüne kadar emekleriyle ve bütün samimiyetleriyle "Mahlâs Dergisi"nin yanında olmayı kendine görev addetmiş her yiğide canı gönülden şükranlarımızı sunuyorum. Her birimizin şanının asırlar boyu; huzur ve esenlikle gelecek nesillere aktarılması dileğiyle. Mahlâs Dergisi sekizinci sayısıyla siz değerli okurlarıyla.

Aralık, kışın temsilcisi; kasım, sevdâ ayı derler büyükler. Büyük aşkların tohumları toprağa bu aylarda saçılmış. Saray entrikalarının temeli bu aylarda atılmış. İnsanoğlunun düşmanı kışkançlık, bu aylarda güçlenir ve kükrermiş adeta insanlığa. Dostluklar bozulur, kardeşlikler çıkmaza girmiş. Güz yerini kışa bırakmayı tercih edermiş. Bütün bu olanlardan sadece "yiğitler" etkilenmemiş.

Dağlar, kurtların; yollar yiğitlerin mekânıdır. Biz de düştük yollara yiğitçe. Yol için yazdık hikâyelerimizi. Yol için yazıya döktük kalbimizin yarasını. Yol için çağırdık türkülerimizi. Yol için haykırdık şairlerimizi. Çünkü yoldur insanın yegâne dostu. Yoldur iyi günde kötü günde yalnız bırakmayan insanı. Yolculukta emin olur dost postundan, yolculukta peydah olur ayrılıklar. Yol kriterdir ve sonuna kadar bizi takip edecektir.

"Ben gideyim yol gitsin,
Ben gideyim yol gitsin..."

AKİF AKYILDIZ

LAĞV

6

DUYGU
MANİFESTOSU

10

BU GİDİŞAT
NEREYE

11

GEDİKLİ
GİRDAPLAR

16

MODERN BATI
DÜŞÜNCESİ

36

PARLAK...

56

İçerik

Lağv	6
Kalb...	8
Duygu Manifestosu	10
Bu Gidişat Nereye	11
Eğer Kalksalarđı	12
Dirilmek	14
Gedikli Girdapları Kokusuz Plaklarla Besledim	16
Milad-ı Şiir	22
Mukaddime-i Emsile	24
İnsan Neyi Yaşar	26
Nedir Yol	29
Serin...	30
Yol	32
Şairlerin Emiri Yarışması	34
Yol...	35
Modern Batı Düşüncesinin Tarihsel Kökenleri	36
Parlak...	56
Değersiz Değerler	58

8
11/17/17
11/17/17

NO: 99

Bahs-i Dost

Bin yıldır sesler yankılanır, adına Anadolu dediğimiz bu coğrafyada... Ahi Evranların, Hacı Bektaşların, Yûnus Emrelerin engin ve zengin gönülleriyle aydınlandı bu diyarlar... En şiddetli vuslatlar, ayrılıklar, aşklar, savaşlar, ölümler bu topraklarda yaşandı. Nice şiirler, nice ağıtlar nice sesler, nice nağmeler yankılandı bu mübarek diyarlarda... Kâh ağıtlar, koşmalar, destanlar, kâh koçaklamalar, güzellemeler, taşlamalar söylendi en derin duygularla... Onlarca nesil, milyonlarca yiğit yetişti bu seslenişin ma'kes bulmasıyla yüreklerde: Kaygusız Abdal, Köroğlu, Dadaloğlu, Pir Sultan, Âşık Şenlik, Gevherî, Karacaoğlan, Kûsûrî, Ruhsatî, Hayalî, Seyrani vb...

Bahsedilen ediplerden birisi de şüphesiz Âşık Veysel'dir. Ondan geriye kalanlardan biri de hepimizin hatırladığı şu satırlardır:

*"Dost dost diye nicesine sarıldım,
Benim sâdik yârim kara topraktır.
Beyhude dolandım, boşa yoruldum;
Benim sâdik yârim kara topraktır..."*

Bu adamı toprakla dost kılan, beşerde bulamayıp toprakta bulduğu şey neydi? Bu noktada durumun idrâkını kolaylaştırması için önderimiz, gerçek rehberimizden yardım alalım!..

Buhari'de aktarılan bir hadiste Peygamber Efendimiz (sav) şöyle buyuruyorlar: *"Ademoğlu için iki vadi dolusu mal olsaydı, mutlaka bir üçüncüyü isterdi. Ademoğlunun iç boşluğunu ancak toprak doldurur."*

Toprak; varlığın da yokluğun da nihaî noktası. Varın ötesinde bir varlık, yokluğun üstünde bir yokluk. İnsanı doyurabilecek, nefsi tatmin edecek yegane şey... Nefsin bütün heva ve hevesine gem vurabilecek tek varlık...

İnsandaki hubb-u dünya hadd, hudud bilmez, neyi görse ona gönül bağlar, onu kendine dost edinir. Varlıklı bir insanı misal olarak ele alalım: Ne kadar kazanırsa kazansın her adımda bir tık ileri gitmek ister. Varlığın, bir-

şeylere sahip olmanın sonu yok ki nefsi isteklerin sonu olsun. İşte toprak bu noktada sahibiyet isteğini kâser. Hayat-ı dünyeviye nihayete erdiğinde, sermaye-i ömür tükendiğinde, toprağın altında ne heves kalır ne de onu isteyecek yahut isteyebilecek bir düşünce...

Fuzûlî'nin müellifi olduğu "Leylâ vü Mecnûn" eserinden bir örnekle toprağın neyin münebbihi olduğunu daha iyi anlayabiliriz.

Kays ve Leylâ ilkokulda birbirlerine âşık olmuşlardır. Kısa zamanda dilden dile yayılan bu aşk hikâyesi Leylâ'nın annesinin kulağına da gider. Annesi Leylâ'yı ilkokuldan alır, Kays'la görüşmesini yasaklar. Kays aşkın ızdırabından mahvolur. Ahali onu mecnûn (deli) diye anmaya başlar. Herkes, aşkından çöllere düşen Kays'a Leylâ'yı unut der lâkin ne fayda... Artık Kays'ın gözünde kâinat yalnızca Leylâ'dan ibarettir. Kays'ı bu hâlde gören dedesi

onu bu dertten kurtulmak üzere Allah'a yakarması için Kâbe'ye, Allah'ın evine yollar. Mecnûn ise tam tersi dua ile derdinin artması için şu beyitleri söyler:

"Yâ Rab belâ-yı aşk ile kıl âşinâ meni, Bir dem belâ-yı aşkdan etme cüdâ meni..."

(Ya Rab aşk belasına kıl aşına beni, Bir an bile ayırma aşk belasından beni)

(...)

"Oldukça men götürme belâdan irâdetüm,

Men isterem belânı çü ister belâ meni..."

(Ben yaşadıkça beni beladan ayırma, Ben belayı, onun beni istediği için isterim.)

Bu duadan sonra işler iyice sarpa sarar... Leylâ da Mecnûn da iyice perişan olur. Ailesi Leylâ'yı evlendirir, Leylâ bir hikâyeye uydu-rur ve kendisini kocasından uzak tutar. Bir süre sonra kocası ölür. Bu esnada çölde yalnızlığın oduyla kavrulan Mecnûn, kendini tamamen dünyadan soyutlamıştır.

*Ne karşısındaki Leylâ, kalbindeki
Leylâ'dır, ne de kalbindeki Leylâ
karşısındaki...*

*Mecnûn'un bu hâlinin üzerinden
fazla zaman geçmeden Leylâ ve-
fat eder. Bunun üzerine Mecnûn
Leylâ'sının mezarı başına gider,
toprağa uzanır ve dudaklarından
şu beyit dökülür:*

*"Nahvet kılıp nasib Fuzûlî gibi bana,
Yâ Rab mukayyed eyleme mutlak
bana beni..."*

*(Ya Rab, bana Fuzûlî gibi kibir verme
Beni asla kendimle bırakma)*

Buradaki beyitte Mecnûn, beni yalnız (Rabsiz) bırakma diye Allah'a yakarıyor. Leylâ'yı ilahî aşka bir vasıta görüp Allah'ı dost ediniyor. Allah'a olan dostluğunun menbaı yine toprağa dayanıyor... Başta demiştik ya yokluğun üstünde bir yokluk. İşte aynen öyle. Toprak ona hiçliğini, Allah'tan gayrı her şeyin sonu olduğunu hatırlatıyor.

Leylâ vü Mecnûn divanında ele alınan öyküden hareketle; Toprak, Allah'ı dost edinmede en büyük basamak...

Toprak, masivanın terki için en büyük yardımcı...

Eğer toprağı, toprağın çağrısını anlarsak aslında masivanın ne derece ehemmiyetsiz olduğunu, onun yalnız ve yalnız Allah'a ulaşmanın bir aracı olduğunu anlarız.. Allah'tan gayrısını terk ederiz. Bütün muhabbetimizle Allah'a teveccüh edip O'nu kendimize dost ediniriz ve deriz ki:

"Dost istersek Allah yeter. Evet o dost ise, herşey dosttur.

Yârân istersek Kur'an yeter. Evet ondaki enbiya ve melaike ile hayalen görüşür ve vukuatlarını seyredip ünsiyet ederiz.

Mal istersek kanaat yeter. Evet kanaat edersek, iktisad eder; iktisad edersek, bereket buluruz.

Düşman istersek nefis yeter. Evet kendimizi beğenirsek, belayı bulur zahmete düşer; kendimizi beğenmezsek, safayı bulur, rahmete gideriz.

Nasihat istersek ölüm yeter. Evet ölümü düşünürsek, hubb-u dünyadan kurtulur ve âhiretimize ciddi çalışırız."

Vesselam...

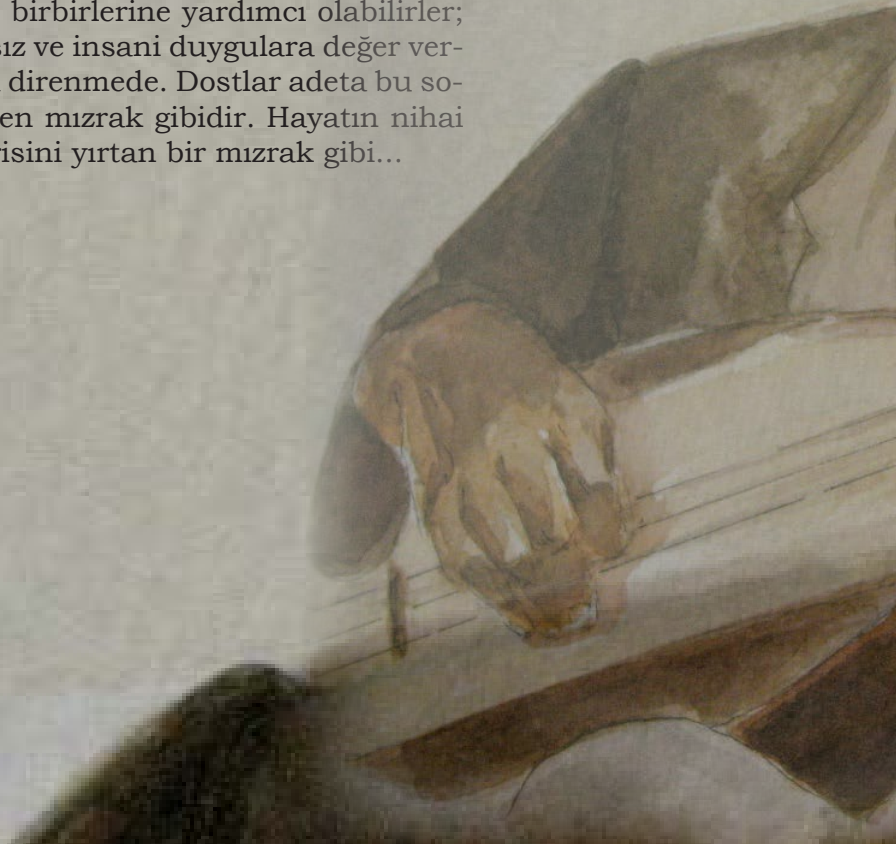

هو النبي
هذا السبع الاجل
امام جامع ائمة اول
وجامع اسكتفا بنا
لنحو النبي الحفظ
التي في هذا قبره
والذي كان
الصلوات
عليه

Bir Aşık Sözü

“Dostlar beni hatırlasın” demiş, âşık ne de güzel demiş. Anam, babam, evlatlarım değil de, dostlar beni hatırlasın. Ben göçüp giderim bu dünyadan, dostlar beni hatırlasın. Zira dostsuz insanlık, yerçekimine karşı desteksiz havada asılı kalması beklenen cisim gibidir. Dertleri, sıkıntıları, hayatın tantanasını tek başına çekmektir. Hayatın meşak-katlerine tek başına karşı durmaya çalışmaktır.

Sonuç sabittir, hayatın sıkıntılarına kendi başına direnmeye çalışan insan eninde sonunda hayata yenilecektir. Hayat bu durumda mutlak kazandır. Ancak dostlar birbirlerine yardımcı olabilirler; hayatın bu acımasız ve insani duygulara değer vermeyen kurallarına direnmede. Dostlar adeta bu sonuç sabitliğini delen mızrak gibidir. Hayatın nihai zaferinin kalın derisini yırtan bir mızrak gibi...

DEĞİRMEN

Bulanık nehri andırıyor Hayat
Durgun denizle yüzleşince durulan...
Kayaların sırtına çarparak geçiyor zaman
Aynı su akıyor her nehirde
Ömrümüzü öğretüyor değirmen.

Kayıkçı benliğimiz suyun yüzünde kalmaya mahkûm

Benliğimin silinip giden izinde
zamana demir atmak istiyor zihnim

Bitmeyen bu deniz seferinde
Akan her gün zihnimde birer düğüm.
Dalgalarla boğuşan bu yalnız gemi benim!
Kıyı görmek umuduyla yaşıyor fikirlerim.

Zihnimin ışık almayan yerinde
Bilmem, hangi anılar esti bu sabah.
Aheste salınan zamanın rüzgarında
Sönmeyen alev körüklendi yine.
Ah Nemesis
zaman seni de soktu çemberine!
Bu baharı da gençlik rüzgârı süpürdü.

DOST

Kâğıt ve kalemdi aklıma gelen kavramlar,
Hiç durmadan beynimi kuşatanlar,
Dünya üzerinde olmayan olmazlar,
Bizi birbirimize sımsıkı bağlayanlar.

Birbiri için ölümü göze alanlar,
Birbirinden hiç kuşku duymayanalar
Kendinden önce dostuna bakanlar,
Bizi birbirimize sımsıkı bağlayanlar.

Dost deyince durulur sular,
Bir şey olduğunda dostunu arar,
Birbirini her daim sorar,
Dünya üzerinde gerçek dostlar.

Dünya üzerinde çoktur örnekleri,
Çay ve simit gibi birleşenleri,
Kar ve tatil gibi sevilenleri,
George ve michael gibi klasikleri.

dostun yolu

Dost yoldur, yolundur. Kişi dostunun yolu üzeredir. O sebeptendir ki yola çıkmadan önce dosta ermek gerektir. Dost sayılıdır. Farklıdır arkadaştan. Herkes arkadaşın olabilir belki ama hiç kimse dostun olamaz.

Dost kişiyi doğrultur, yola koyar; yol bozuxsa yolu yoluna koyar. Yolda yalnız bırakmaz, dost yoldaştır. Yolda tutar, yolunu şaşmanı, hata etmeni, yanlış düşmeni engeller. Her türlü darlık ve sıkıntıda yanındadır. İyi günde uyarıcı; kötü günde yapıcı ve kollayıcıdır.

Başka görürsün onu. Konuşmaya gerek yok; gözler yeter. Dinlemeye ihtiyaç yok; hâl yeter. Beraberinde değil ise sevginiz yeter. Arkadaş yakında olsa da belki uzakta. Dost ırakta kalsa da kalbi her daim yanbaşında.

Dost "post" gibidir: Sarılıp koruyan, yanlıştan ve soğuktan. Sert rüzgarlara karşı yanında duran... Hain pusulara karşı sırtını yaslayacağın. Bir dostun olsun; pirin olsun...

Daha ne cümleler var, yazılacak:
Sen dört dost bul, hayallere uzanacak...

Dost ile Hakikat

“Ben dostlarımı ne kalbimle ne de aklımla severim. Olur ya kalp durur akıl unuttur. Ben dostlarımı ruhumla severim o ne durur ne de unuttur.”

Mevlana

Hayatımızda olmalarından memnun olduğumuz kişilerdir dostlarımız kendimizi yalnız hissettiğimizde başınız dara düştüğünde kapısını çalabileceğiniz insanlardır.

Peki, gerçek dost kimdir?

Gerçek dost yanlış yaptığında seni uyaran. Olmadığın ortamda senin hakkını koruyan kimsedir. Bir günlük değil bir ömürlüktür. O yüzden dost kıymetli bir hazinedir. Bozuk para gibi harcanmaz, her arkadaşım dediğinle kıyaslanmaz. Yeri ayrıdır hayatında. Bilirsin sen her tökezlediğinde seni tutacağını ve dağ gibi sırtlayacağını. İşte odur gerçek dost.

Gerçek dostluğa misal bir hikâye anlatılır:

“Çok samimi iki dostturlar. Biri daha gözü açık atilgan ve hara-

ketli diğeri ise çok saf dürüst ve sessizdir. Bir gün kurnaz olan arkadaş diğerin yanına giderek işlerinin bozulduğunu söyler ve kendisinden para ister. Saf dostu onu hiç kırmaz ve bütün parasını verir.

Arkadaşı bu parayla işlerini düzeltir. Bir süre sonra kurnaz olan yine gider, evlenmek üzere olduğu nişanlısını çok beğendiğini ve kendisine vermesini ister. Saf arkadaş çok şaşırır ne diyeceğini bilemez. Fakat iki arkadaşın sevgisi öyle kuvvetlidir ki bir şey diyemez verir arkadaşına nişanlısını. Zaman içinde saf olanın işleri bozulur. Ve birden dostu aklına gelir. Ben ona sıkıntısında iyilik yaptım diye düşünerek arkadaşının iş yerine gider ve çalışması için iş vermesini ister. Arkadaşı ona iş vermez. Pişmanlık ve üzüntü içinde geri döner ama yine de arkadaşına kıyamaz. Bir gün sokakta dolaşırken yanında hasta ve

yaşlı bir adam yaklaşır. Fakir olduğu için ilaç alamadığını söyler. Saf arkadaş adama acır istediği ilaçları alır. Kısa süre sonra yaşlı adamın öldüğünü duyar. Yaşlı adam aslen çok zengindir. Bütün mirasını bizim safa bırakmıştır. Saf adam artık zengindir. Dostuna kırgınlığıyla iş yerinin karşısında bir ev alır yerleşir. Bir gün kapısını bir dilenci kadın çalar. Yaşlı kadın aç olduğunu kendisine yemek vermesini ister. Kadını içeri alır, karnını doyurur. Kimsesi olmadığını öğrendiği kadına yalnız olduğunu ve bu evde beraber yaşamayı teklif eder. İşleri ve yemekleri yaparsın der. Yaşlı kadın hiç düşünmeden kabul eder. Yaşlı kadın bir süre sonra ona uygun bir kız tanıdığını evlenebileceğini söyler. Görüşürler ve evlenmeye karar verirler. Bu saf insan kırgın olduğu halde samimi dostunu hiç unutmamıştır. Birazda geldiği konumu görmesi açısından dostuna davetiye gönderir. Düğün günü gelir çatar. Saf adam mikrofonu alır, yaşadıklarını anlatmaya başlar:

Eskiden çok sevdiğim bir dostum vardı. İşleri bozulduğunda benden para istedi, bütün paramı verdim. Nişanlımı çok beğendiğini söyleyerek benden istedi. Üzülen anında verdim. Çünkü üzülmesini istemedim. İşlerim bozulduğunda onun fabrikasına gittim iş istedim. Bana iş vermedi. Çok üzüldüm yine de arkadaşına kızmadım. Çünkü biz gerçek dosttuk.

Bu konuşma üzerine diğer arkadaşları daha fazla dayanamayıp başladı konuşmaya:

Benimde bir zamanlar çok sevdiğim bir dostum vardı. İşlerim bozuldu para istedim tüm parasını verdi. Nişanlısını istedim üzülerek onu da verdi. Nişanlısını istememin sebebi o kadının arkadaşımaya layık olmamasıydı. Kendisi çok saf ve iyi niyetli olduğu için arkadaşımı o şekilde kurtardım.

İşleri bozulduğu zaman gelip benden iş istedi. Arkadaşımı kendi emrim altında çalıştıramazdım. İş vermedim. Günün birinde karşılaştığı yaşlı adam benim babamdı. Babam ölmek üzereydi. Onu arkadaşımın yanına ben gönderdim. Mirasını ona ben bıraktım.

Evine gelen yaşlı kadın benim annemdi. Ona bakıp iyi yaşatması için gönderdim.

Şu anda evlenmekte olduğu kız da benim kız kardeşim. Onu da arkadaşım ile evlenmesi için ben ikna ettim.

Her şey senin içindi...”

Gerçek dostlar yıldızlar gibidir. Karanlık çökünce ortaya çıkarlar. Gerçekten değer veren dostunuz varsa sizi gülümsetiyor ve dualarına almışsa sizi;

Onu sakın kaybetmeyin...

E L

Bana en büyük kâbusun nedir deseniz kesinlikle sol elimi kaybetmek derdim. Beni hayata bağlayan, zihnimin karanlık zindanlarından doğru hayalleri çekip çıkartan elim, paylaşımcı kişiliğinden ötürü bir de onlara kâğıt parçalarında can verirdi. Evet, eskiden böyleydi. Eskiden biz bir takımdık. Benim para kaynağımdı o, bense onun bağlı olduğu bu bedenin tek sahibiydim. Efendisi...

Onu yöneten sinirlere emri veren beynimden tüm kar sağlayan düşünceleri o çeker çıkarırdı. Çünkü zihnimin labirenti öyle karmaşıktı ki, kendim oraya girebilecek kadar cesur değildim. Her korkak efendi gibi onu yolluyordum oralara. Belki biraz da suçlu benim. Onca hastalıklı ve karanlık düşüncenin içine onu öylece, bir başına salıverip takdire şayan hayallerle geri dönmesini bekliyordum. Yapıyordu da. Her defasında hayal gücümün en derinlerinde saklanmış, karanlıktan korkan hayallerimi bulup onları ışığa çıkartıyordu. Elllerinden tutup, kâğıtlara götürüyor, onlara bir soluk ve bir ad veriyordu.

Çizgi roman yazmak ve çizmek eşsiz bir duygudur. Hele de bu ikisini de yapan sizseniz. Senaryonuz size aittir. Onca karakter, mekân ve olaylar sizin kontrolünüzdedir. Onlarla istediğiniz her şeyi yapabilir, istediğiniz her gücü ekleyebilir, en zor anında arkanıza bakmadan yarı yolda bırakabilirdiniz. Ama daha da güzeli, çizme yeteneğiniz varsa, hâkimi olduğunu karakter ve mekânları aynen zihninizde gördüğünüz gibi kâğıtlara dökmektir. Belki başkası çizse sizde onları ilk gördüğünüzdeki etkiyi uyandıramaz. Ama kendi ellerinizle kâğıtlarda onlara can verirken ilk karşılaşmanızda çok etkilendiğiniz birini, şans eseri, umulmadık bir anda tekrar görmüş gibi olursunuz. Sol elim de böyle düşünüyordu. Benim korkaklığımın aksine o güçlü bir karakterdi. Ona saygım hala daha sonsuzdur. Ama efendiliği bırakmaya da niyetim yoktu. O bana bıraktırana kadar...

Dedim ya hata biraz da bendeydi diye, meğer benden ne kadar bıktığından habersizmişim. Onu kullandığımı düşünüyor olmalıydı. Koluma öylece bağılyken ben

tüm bedenim ve ihtişamımla ona hükmederken, buna daha fazla dayanmamış olmalı. Kâğıtlarda hayatlarını kurgulayıp ardından kutular içinde can verdiği karakterleri bana bırakmak istemiyordu besbelli. Ben, bir korkak sahip, ona sahipken o pusuya yatmış bir yılan gibi sessizce doğru anı beklemişti. Sonra bir gün, yatağımda uyanmadığım bir sabah, gerçek efendinin kim olduğunu öğrendim.

Her sabah olduğu gibi yatağım da uyanmam gerektiği bir sabah, ben tozlu bir tavan arasında uyandım. Evimin tavan arası yoktur. Bir apartmanın dairesinde yaşıyordum oysaki. Burası, bir sokak ilerimizde eski, dökük bir evin tavan arasıydı. Olayın şokuyla o an fark etmemiş olsam da, sonradan fark edeceğim bir şey vardı ki ömrümün yarısını benden alıp götürdü: yeni çizgi romanımın mekânlarından birine çok benziyordu burası: Peki ya duvarlar... Her şey boştu, bütün gerçekler duvarlarda çiziliydi. Tavan arasının rutubetli duvarlarında, kırık camdan giren sabahın ilk ışıklarının altında dev çizgi roman karelerine çizilmiş sahneler vardı. İlk karede bana çok benzeyen ancak yüzü görünmeyen bir adam uykulu bir edayla içeri giriyordu. Sonra yere uzanıp kaldığı yerden uykusuna devam ediyordu. Onun yere uzandığı sahnede bir el, başka birine ait olan bir el uzanıp açık kapıyı kapatıyor, ardından gelen karede ise deva-

sa boyutlar resmedilmiş el odada bulunan herhangi birine el sallıyordu. Resim işte bu kadardı. Odada bir tek ben olduğum için el sallanan kişi kesinlikle bendim. Peki, kimdi bu sapık herif? Kendini göstermek yerine elini bu işlere alet eden hastalıklı manyak kimdi? Korkuyla irileşmiş gözlerim, alnımdan akan ter ve çıplak ayaklarımı buz gibi yaparak vuran kırık camdan gelen rüzgâr eşliğinde ağlayacak gibiydim. Gözlerimde birikmiş yaşları erkeklik gururuma yediremediğim için dökemiyordum. Benim gibi kendi zihninde dolaşmaya bile korkan bir aptal, kimsenin olmadığı bir yerde erkeklğine laf ettirmemek için gözyaşlarına hâkim oluyordu. Ne kadar da ironik... Ama kendime göre nedenim, bir yerlerde saklanmış olan katilimin beni izliyor olma düşüncesiydi. Üşüyen ayaklarımı bacaklarımın altına toplarken, gerilmiş ellerimle yerdeki cam kırıklarını kavradım. Bir süre bana el sallayan dev ele baktıktan sonra korkuyla, yavaş yavaş ayağa kalktım. Ama ne oldu dersiniz? Yoo hayır, hiçbir yerden biri gelip üzerime atlamadı. Sadece kalkarken resmin henüz bitmediğini fark ettim. Kalktığım da endişeyle omzumun üzerinden baktığımda, arkamdaki duvarda maceranın devam eden sahnelerini gördüm. Artık gözyaşlarım kontrolsüzce akıyordu. Tiz inlemelerim ise, titremeye başlayan tüm bedenime tempo tutuyordu. Arkamdaki duvarda, uyanmış ve ilk resmi görerek şok

olmuş bir adam vardı. Adamın yüzü gölgeli çizilmişti ama onun ben olduğu her halinden belliydi. Üzerindeki kıyafetleri şu an ben de olanların aynısıydı. Dağınık saçları, gölgeli yüzündeki burun yapısı... O bendim, buna şüphe yoktu. İşte o şaşkın ve korkmuş adam resimleri incelerken tam arkasında yine bir el belirmişti. Elinde bir anahtar tutuyordu. Adam hızla, acınacak bir surat ifadesiyle anahtarı tutan ele doğru koşuyor ancak elin parmakları anahtarın üzerine kapanarak sıkı bir yumruk oluyordu. Adam diz çöküp anahtar için yalvarıyor, el ise adama tersiyle bir tokat atıyordu. İşte, karêlerin hepsi buydu. Tabii bu son sahneleri de gördükten sonra defalarca etrafımda dönerek yeni sahneler aradım. Sızlanan tiz sesimle, tırnaklarımı yiyerek deli gibi kendi etrafımda dönüşlerimin dengeme verdiği hasarı fark edemedim elbette. O kadar çok dönmüştüm ki artık her şey bulanıklaştı ve ben farkında olmadan yere kapaklandım. Nedendir bilinmez, herhalde dengem bozulduğu için, bir an ayağımı boşluğa basmışım gibi hissettim ve soluğu yerdeki cam kırıklarında aldım. Canım acımişti. Cam kırıkları her yerimi acıtmıştı ama şans eseri hiçbir yerim kesilmemişti. Potansiyel katilime seslenmeye, hatta ona meydan okumaya korkuyordum. Bu yüzden dizlerimi oturduğum yerde göğsüme kadar çekip deli gibi ileri geri sallanmaya başladım. Bir yandan da ağlıyordum.

Ne kadar da acınası duruyorum değil mi? Aciz, korkak, işe yaramaz... Biliyorum siz de beni böyle görüyorsunuz. Belki siz de o karedeki kişi gibi bana bir tokat atmak istiyordunuz. Ama emin olun bunu ben de kendime yapmak istiyordum. Ya da en azından vücudumun bir parçası bu acınası halime daha fazla tahammül etmek istemiyordu.

Ben, o çılgın tavırlarımla, bir yandan saçlarımı çekerek ağlarken bir yandan da ileri geri sallanmaya devam ediyordum. Garip iniltiler çıkaran halimin farkında bile değildim. Eminim biri beni duysaydı, o anki korkunç halimden ürküp yanıma bile yaklaşmazdı. Kurtulma şansımı kendim baltalıyordum kısaca. Her neyse, ben böyle saçlarımı çekerken birde durup ellerimi yüzüme kapadım ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım. Artık minik gözyaşlarım bir sel olmuş, engelleri aşmış akıp gidiyordu. Ben böyle ağlarken birden sakinleşip burnumu çekiştirerek kolumla yüzümü sildim ve koluma bulaşan mürekkebi fark ettim. Hemen elimi yüzüme götürdüm ve yüzüme yayılan siyah

mürekkebin izlerini buldum. O andaellerime bak-

gâne koruyucum şimdi celladım olarak yanı başımda dikiliyordu. Nasılda fark etmemiştim? Bu çizim tarzı benimkiyle aynıydı. Sol elime bulaşmış siyah mürekkep ise, uslu uslu duran elimin avuçlarında şeytanca bana sırtıyordu. Hemen kafamı kaldırıp duvardaki kareleri tüm detaylarıyla inceledim. İşte, ruh hastası kaçırانımın kimliği gözlerimin önündeydi. Karelerde yer alan ben, kapıdan uykulu uykulu içeri girerken sol elim cebimde resmedilmiştim. Yere uzanırken sağ profilinden gösteriliyordum. Şaşkın bir halde duvara bakarken yine sağ profilden çizilmiştim. Ama yalvarırken... sol koluma bağlı bir el yoktu! Benden ayrılmış olan organım bir kişilik kazanmış bana el sallıyor, anah-tarı benden saklıyor ve acımadan tokadı yapıştırıyordu. Bensez bir bedene sahip değildi elbette, ama bana olan kin ve nefreti yakın zamanda ona bir beden kazandıracaktı. Bunu o an bile biliyordum. Belki size garip gelecek ama onunla konuştum. Evet, ağzı dili olmayan elimle konuştum.

mak
g e l -
di ak-
lı m a .
İşte, be-
nim bir
tanecik sol
elim, cesur
kahramanım,
kendi karan-
lığımı benden
uzak tutan ye-

“Beni burada tutamazsın!” diye haykırdım avuç içi bana doğru dönük elime. Ardından hiç düşünmeden kapıya doğru koşup tam sol elimi uzatıyordum ki, onun nasıl bir hain olduğunu hatırlayıp sağ elimle kapı kolunu zorladım. Kilitliydi. Neden en başında kapıya koşmamıştım? Olayın şokundan olsa gerekti.

Tekrar elime haykırdım:

“Ne yapıyorsun? Biz senle takım değil miyiz? Bugünlere birlikte gelmedik mi? Bana bunu neden yapıyorsun!” dedim tekrardan gözlerimde biriken yaşlarla. Bir cevap gelmedi. Hırkımdan duvara bir yumruk attım. Elim fena halde sızlasa da onu o an hissetmek beni rahatlatdı. Hala daha kontrol bendeydi. Henüz yenilmemiştim.

Resimdeki anahtarı hatırlayıp odayı araştırmaya başladım. Her yer toz içindeydi. İğrenerek birkaç fare pisliği buldum. Tavan arasında fazla eşya yoktu. Açıkçası kırık bir koltuk içi tahtakurusu doluydu ve etrafa saçılmış bir kaç plastik poşetten başka bir şey yoktu. O poşetler de muhtemelen rüzgârla içeri savrulmuştu. Kendimi kaybetmiş ama ümidimi yitirmemiş bir halde 2 saatimi

anahtarı aramaya harcadım. Kâh elime yalvarıyor kâh tepkisizliğine yüksek sesle küfür edip onu aşağılıyordum. Bana bir yardımcı olsun diye suyunu gidip, onu en can alıcı yerlerinden ığneliyordum. Ama sonuç bir hiçti. Ketum bir yapıya sahip olduğumu söylemeliyim. Tabii bu yapısı bana hiç yardımcı olmamıştı. Orada bir gün boyunca kapalı kaldım. Kırık camı parçalayıp aşağıya atlamaya çalıştıysam da yükseklikten gözüm korkuttu. Camsız bıraktığım pencereden sarkıp sesim kısılana kadar bağırdım ama beni duyan olmadı. Her şey öyle güzel planlanmıştı ki... Artık sonuçsuz debelenmelerimden ve işitilmez haykırırlarımdan bitap düştüğümde ise uykuya daldım. Uyanıldığında ne kadar kötü bir kâbus gördüğümü düşünerek ellerimle gözlerimi ovuşturdum. Yarı esner bir halde ayağa kalktığım

da... Evet, doğru tahmin ettiniz, yine oradaydım. Bu defa çılgına dönmek yerine, kalktığım yere geri oturdum. Yapacak hiçbir şey bulamayarak, sorgulayan gözlerle elime baktım. Onu havaya kaldırdım ve göz hizamda tuttum.

“Neden?”

Yine cevap yoktu. Ama yeni mürekkep izleri vardı. Kafamı hızla duvara çevirdiğimde eski resimlerin bazı kısımları karalanmış yerine yeni şeyler eklenmişti. Ben yine tek elli bir adam olarak duruyordum. Ama bu defa sol elimin bağlı olduğu bir silüet vardı. Yüzü ya da onu belli edecek herhangi bir şey netleştirilmediyse de bağlı olduğu bir insan olduğu belliydi. Yine anahtarı bana gösteriyor, ardından saklıyordu. Bu defa yüzüme sıkı bir yumruk yiyordum. Dünkü konuşmalarımız da eklenmişti karelere. Resimlerde tüm sorduklarıma cevap vermişti.

“Beni burada tutamazsın!” diye bağırdığım yerde,

“Gidebiliyorsan git bakalım.” diye cevap veriyordu.

“Ne yapıyorsun? Biz senle takım değil miyiz? Bugünlere birlikte gelmedik mi? Bana bunu neden yapıyorsun!” diye sorgulamalarıma ise,

“Takım mı? Aptal olma! Senin gibi bir yeteneksizi hak etmedim ben! Tüm o hastalık düşüncelerine yıllarca maruz bıraktın beni! Bana sakın mazlumunu oynama!

Senden yıllar yılı gördüğüm işkence sonunda bir kurtuluş yolu bulmam mı ihanet? Buradan bir tek çıkan olacak ve o da ben olacağım...” diyordu.

Gün boyu diğer yalvarış ve küfürlerime de resimlerde kısaca değinilmiş ama cevaplanmamıştı. Sadece tüm çabalarımın özeti duvarda yer almıştı ve bir silüet duvara yaslanmış beni izliyordu. Elbette bu silüetin tek belirgin yanı sol eliydi. En ince ayrıntısına kadar resmedilmişti. Bir karaltıdan ibaret olan hayali vücutta bu korkunç derece güzel bir ayrıntıydı.

Yeniden elimi havaya kaldırıp ona baktım. Ne kadar da uslu bir çocuktuk o an. Sessizce oturmuş babasının dediklerini yapıyor gibiydi. Ama dışarı çıktığında nasıl bir şeytandı! O gün ona hiçbir şey söylemedim. Hem de hiç. Gerçekten konuşmasından korkuyordum. Çünkü tahmin edeceğimiz gibi konuşsa benim bedenimden konuşacaktı. Birden vücudumun diğer uzuv ve organlarını bana karşı örgütleyebileceği geldi aklıma. Paniklemiştim. Ellerimi ve bacaklarımı koyacak yer bulamıyordum. Yüzümdeki her organ yerinde mi diye kontrol ettim. Ellerime ve ayaklarıma baktım. Her şey olması gerektiği gibiydi; benden şikâyet eden sol elim bile. Açtım, susuzdum. Beni böyle öldüreceğini düşündüğümde onu ne kadar merhametli saydığımı farkında değildim. Meğer beyni-

min ona ait kısmında daha başka düşünceler varmış... O gün uslu bir çocuk gibi oturup bekledim. Tüm gece harekete geçmemesi için uyumadım ve hiçbir şey olmadı. Ertesi gün ve geceyi de çok zorlanmama rağmen uyumadan geçirdim. Ama gözlere kum atan o yaratık her neyse, benden yana değildi. O da bana kafayı takmıştı! Muhtemelen elimle ortak çalışıyorlardı. Ona tüm direnmeleme rağmen beni kendine çekti ve uykunun sözde rahat topraklarında geziye çağırarak aklımı çeldi. Uyandıgımda yeni resimler beni bekliyordu. Bu defa manzara hepsinden korkunçtu. Her karede zihnimde bulduğu karanlık düşünceler vardı.

“Hayır!” diye bağırdım gözlerimi kapatarak.

“Yapma bunu, hayır!” diye gözlerimden yaşlar akarak haykırdım. Ellerimi gözlerime sıkıca kapatmış, kesinlikle etrafıma bakmıyordum. Kendimin giremeyip de onu gönderdiğim tehlikeli ve karanlık yolları resmetmişti işte. Ne güzel de bir intikamdı. Yıllarca şöyle bir göz gezdirdiğim kendi zehrimi lıkır lıkır bana içiriyordu şimdi. Onu maruz bıraktığım ve kâğıtlarda hayata geçirttiğim karanlık sanatımı gözüme sokuyordu. Kendime itiraf etmekten kaçındığım en sapık hayallerimi, an acımasız rüyalarımı gösteriyordu bana. Aslında korkunç olanın ben olduğunu gösteriyordu. Kaçtığım her şey üzerime üzerime geliyordu. Kendi pisliğimde boğulmaya

terk ediyordu beni. Ve yapacağını yaptı... Sol elim yavaşça kapattığım gözlerimden çekildi. Tek gözüm açıkta kalmıştı. Karşımda dipsiz bir çukurdan çıkan bir şeyin resmi vardı. Ne olduğuna dikkat etmek yerine açıkta kalan gözümü sıkıca kapattım. Ama sol elim bununla yetinmedi. Yüzüme bastırdığım diğer elimin bileğine yapışarak onu yüzümden ayırmak için tüm gücüyle çekti.

“Bırak onu! Bırak dedim sana!” diye bağırdığım halde, sağ elimi yüzüme yapıştırmış bir biçimde olduğum yerde sabit kaldım. Girdiğimiz mücadeleden, kokudan dolayı kollarımdan çekilen güçten ötürü o galip çıktı. Sağ elimi yüzümden ayırmış, gözlerimi tamamen açıkta bırakmıştı. Ama gözkapaklarım iyiydi. Hala daha beni seviyorlardı. Dediklerime uyup yumulu kaldılar. Bir süre öylece bekledim. Yıllar sürse bile gözlerimi açmamaya kararlıydım. Ama öyle olmadı. Yüzüme inen bir yumrukla sersemledim. Yere düştüğümde gözlerimi açmıştım bile. Tekrar haykırışlar ve çığlıklarla etrafımdaki tüm dehşetin farkında vardım. Her kötülüğün, her iğrençliğin, her sapıklığın başkahramanı bendim. En büyük kötülükleri yapan hep bendim. Ve her karenin sonunda bana el sallayan o dev el! O şeytan, o acımasız soysuz her kare sonunda kendini defalarca tekrarlayarak, benimle alay ediyordu! Benimle dalga geçerek bana el sallıyordu. “Bak gördün mü? İşte sen bu-

sun.” diyordu pis sırtışlar eşliğinde.

Tekrar yumduğum gözkapaklarımı parmaklarıyla yakalayıp geriye doğru itti. Korkunç çığlıklarım ve çaresiz haykırışlarıma aldırmadan gözkapaklarımın bana itaat etmesini engelledi. Bakmamı istiyordu. Tekrar ve tekrar her bir dehşete maruz kalmamı istiyordu. Gün böylece geçip gitti. Gözlerimi her kapattığımda bana eziyet ediyor, parmaklarıyla gözlerimi açıyor ya da yüzüme inen ağır bir tokat veya yumrukla beni yere seriyordu. Önümüzdeki 2 gün de aynı şekilde geçti. 2 gün boyunca her uyağımda, duvarda hastalıklı zihnimin, kaçtığım ve görmezden geldiğim yeni görüntüleri çizili oluyordu. Bense duvarları tırmalıyor, çığlıklar atıyor, saçlarımı yoluyordum. Başka ne yapabiliirdim ki? Bir keresinde duvara tükürerek resimleri

silmeye çalıştıysam da kupkuru bir boğazla öksürük nöbeti geçirmek dışında bir sonuç alamadım. Sol elimin arzuladığı kimlik ise her geçen gün daha çok ön plana çıkıyordu. Bana el sallamayı bırakıp duvara yaslanarak izlemeyi seçiyordu resimlerde. O duvara yaslanmış silüet, giderek en sevilen çizgi romanımın başkahramanına dönüşüyordu... Suçluların korkulu rüyası, cehennem lord'larını alt edip dünyayı iblislerden kurtarmış o yüce kişi, cennetin melekleri tarafından defalarca ziyaret edilip kutsanmış süper kahramanım Ölüm Kanat'tan başkası değildi. Ama bir fark vardı duvardakiyle gerçeği arasında; duvardaki resimde kanatlar yoktu. Benim çizimlerimde melek kanatları vardı oysaki. Bu düşüncemi mırıldanarak dile getirdiğimin ertesi sabahı duvarda bunla ilgili bir cevap vardı. Bir konuşma baloncuğu içinde, yine

duvara dayanmış benim çıldırışlarımı ve zihnimin iğrençliklerinin resmedildiği bir yerde cevap veriyordu:

“O kanatları en başından beri sevmemiştim. Onun gibi muhteşem bir canlının iki kuşkanadına sahip olması ancak senin gibi bir geri zekâlıdan çıkardı zaten! Senin gibi bir ucubeyle olmak yerine Ölüm Kanat’ın güçlü elleri olacağı!” diyordu. Ama Ölüm Kanat gerçek değildi ki. Demek ki deli olan tek ben değilmişim...

Kendi kendime yenilmem her gün tekerrür ederken ben duvarları tırmalamaktan sökülmüş tırnaklarım, yumruklamaktan kızarmış ellerim ve yolunmaktan seyrelmiş saçlarımla sol elime teslim olmamaya karar verdim. Gün be gün kendi karanlığımda boğulma işkencesine daha fazla dayanamazdım. O an onu fark ettim. En başından beri yanımda olan, çek-

tiğim tüm acıları çeken, benimle ağlayıp benimle gülen gerçek dostum... Sağ elim. Bana itaat etmeyi bir an bile bırakmamıştı. Ben gözlerimi kaparken sol elime direnerek kendini yüzüme siper etmemiş miydi? Yumruklardan korunmak için kendini önüme atmamış mıydı? İşte, gerçek dostum orada duruyordu. Bacağım üzerinde, bana doğru yaslanmış, uysalca emirlerimi bekliyordu. Beni seviyordu, ben de onu.

Yerden kırık bir cam aldım. Pencere kenarına sürterek kırık ve tırtıklı uçlar oluşmasını sağladım. Sessizce yerden kalktım ve sol elimle yüzleştim. Onu yine göz hizama kaldırarak konuştum:

“Sana boyun eğmeyeceğim!”

Ama hiç beklemediğim, korkunç bir şey oldu. Hani küçükken mum ışığında şekiller yapardık ya, mesela kurt yaptığımızı dü-

şünün. Bir de başparmağımızı oynatarak konuşuyor gibi yapıydık. İşte o kurdün işaret ve serçe parmağımızı kaldırarak yaptığımız kulaklarını diğer parmakların yanına koyun ve başparmağınızı oynatın. Konuşan bir ağız görüyor musunuz? Sizi bilmem ama benim karşımda duran buydu.

Parmaklarım yavaşça öne doğru büküldü. Başparmağım diğer parmaklarımın altına ilişti. Sonra birden o, sol elim, konuşan bir ağız gibi benim sesimle konuştu.

“Bir salaklık yapma ve bırak o camı.”

“Sen... Konuşuyorsun! Çık vücudumdan şeytan!”

“Konuşmamı istemiyor muydun?” sesinde alay vardı. Benim sesimle benle alay ediyordu.

“Kapa çeneni! Benim sesimi kullanma!” bu sözleri söylerken sağ elimde tuttuğum camı öyle bir sıkıştırmıştım ki zavallı sevgilimi, biricik dostumu yaralamıştım. O yine sessiz ama acıyla için için sızlarken, cama damlayan kandamları içimi burktu.

“Bak ona ne yaptın!” diye haykırdım ve camı kaldırdım.

“Sana son kez söylüyorum bırak o camı!”

Ama ona itaat etmedim. Camı sol bileğime dayadığım anda boğazıma sarıldı. Önce camı bırakıp sağ elimle onu uzaklaştırmaya çalıştıysam da faydasızdı. Ben de yapacağım son şeyi yaptım ve o boğazımda canımı alırken camı var gücümle sol bileğime sürtmeye başladım. Acı bir çığlık koptu. İkimizin de canı acıyordu ama aynı sesi kullandığımız için bağırarak kimdi fark etmedim. Biricik dostum, sağ elim var gücüyle bana ihanet eden o hain sol eli keserken ben dayanılmaz acıyla buruşturduğum yüzümde gizli bir mutlulukla onu izledim. Beni yine kurtarıyordu işte. Bunca yıldır farkına varamadığım gerçek dostuma son bir kez baktım ve ölümün soğuk sularına dalmaya başladım. Muhtemelen beni bulduklarında ölüm nedenim kan kaybı olacak. Ama olsun. Şeytani yanımı vücudumdan söküp atıp, itaatkâr yanımla kucakladım ölümü.

VAPUR

Loş bir ışık altında vermişti bu sözü; “Orada olacağım bekle...”

Çok eski arkadaşımıdır Hüseyin. Onunla vapurda tanışmıştık. Öylesine gezilerimden biriydi. Avrupa'dan Asya'ya olan bu yolculuk boyunca sıcaklığını koruyan çayımı yudumlararken Erdem Bayazıt'ın Şiirler'ini okuyordum. Boğazın soğuk dalgalarında süzülürken vapur, bardağında sıcak dalgacıklar oluşturuyordu ve bu dalgacıklarda küçük çay çöpleri süzülüyordu... (Şehir de aynı değil midir? Devasa gökdelenlerin arasında süzülen arabalar ve arabaların içinde monotonlaşan hayatlar? Belki de fazla karamsarım, çay çöplerinin yüzmesi ne kadar kötü olabilir ki?) Ben bunları düşünürken karşıma kıvrıkcık saçlı, kısa kıvrık sakallı, orta boylarda bir genç oturdu. Bir süre dışarıyı izledi. Ben de son şiirin son mısrasını okuyup kitabı kapattım, çantama koydum. Vapur iskeleye yanaşırken ayaklandım.

-Şehre geri mi dönüyorsun? İlk önce kime dediğini anlamadım. Arkama dönünce yüzüme baktığını gördüm. Hiç tanımadığım bir insanın bana böyle bir soru sorması şaşırtmıştı beni. Cevap vermek istemedim.

-Özür dilerim, dedi. Senle konuşmadan gideceksin sandım, biraz aceleci davrandım galiba... Ben Hüseyin.

Hüseyin okuduğum kitabı gördüğünden fikrimi sormak istemişti. Cevap vermek zorunda hissettim. Elimi uzattım:

-Memnun oldum, ben Ahmet. Elimi sıktı. Gemi motorlarını kapatıp iskeleye yanaşmıştı. Yolcuların hepsi aşağı inmişti. Biz de merdivenlere doğru yöneldik. O tekrar sordu:

-Şehre geri mi dönüyoruz?

-Ne zaman şehirden ayrıldık ki?

-Eğer İstanbul Erdem Abinin şehrilerinden biriye, vapur kırtarılmış bölgedir bana göre...

-İstanbul farklı... En azından ben öyle hissediyorum ve umuyorum. Ayrıca Üsküdar ne kadar İstanbul ise Vapur da o kadar İstanbul'dur bana göre.

Vapurdan inmemizle beraber Üsküdar'dan akşam ezanları yükselmeye başladı. Pantolonunun dizlerinin hafif aşındığını fark ettiğimden Mihrimah Sultan'a yöneldim. O da benim gibi bir şey söyleme gereği duymamıştı.

Namazdan çıkınca bir banka oturduk. Tepemizde kendisini bile zor aydınlatan bir lamba... İkimizin de vakti bol olduğundan uzun bir sohbe başladık. Hüseyin İstanbul Üniversitesi'nde Tıp okuyordu. Çok zeki bir gençti. Çok zor bir bölümde eğitim gör-

mesine rağmen gerek kültür okumalarından gerekse kültür gezilerinden hiç taviz vermiyordu. Ayrıca bir STK gönüllüsüydü. O da benim gibi İstanbul'u anlamaya yönelik geziler yapıyordu.

-Her ayın on dördü Vapur'da buluşalım. Her seferinde farklı bir kitap okuyalım.

Kabul etti. Bu fikir onun da çok hoşuna gitmişti. Her buluşmamızda bir sonraki sefer gelmek için söz verecektik. O günden beri iki yıldır her ay akşam namazından önceki vapur seferinde buluşuyorduk. Vapur'a girişler kapandı. Soğuk dalgalar yine çayımı dalgalandırdı. Aynı düşünceler kafamdan geçti. Az önce ölüm haberini aldım Hüseyin'in. Vapur yolu yarıladi. Loş bir ışık altında vermişti bu sözü; "Orada olacağım bekle..."

Kalemi kırılmış bir devrimci
Otururken masasında
Elinde sarılı sigarası
Ve sigarası kadar dumanlı kafası
Düşünür devrimi
Hayalini
Uğruna öleceğini

Kurduğu devrim hayalleri
Büyütüp yetiştirdiği tomurcukları
Sigarasındaki küller gibi dökülüyordu şimdi
Sessiz ve ateşli

Düzen dedikleri meret buymuş meğer
Belki bin ömür vermeye değer
Ama bu muydu karşılığı
Koca bir yalan mıydı yaşadıkları
Sevdikleri
Devrimi

Bir devrimci oturur masasında
Kimsesiz değil
Devrimsiz oturur artık
Yaptıkları sigara dumanı gibi
Kerih
Kovulmuş
Gitti
Elinde kalan tek umudu Kitabı idi

HUZUR

Huzur, bazen gözlerin şahit olduğu.
Bazen kulaklara çalınan fisıltı, şarkı.
Bazen dilin tattığı bi kaşık lezzet.
Huzur, beş harf, aramakla bulunmayan

Huzur, yârin gözleri, güneşin sıcaklığı
Bazen yastığımdaki pembe hayaller
Güzel kokulu kırmızı yeşil bahçeler
Huzur, iki hece, aramakla bulunmayan

Huzur, havluya dolanmış bir bebek
Bazen, şefkat dolu annemin kucağı,
Göklere doğru babamın omuzları
Huzur, bi kelime, aramakla bulunmayan

Huzur, bazen yüz yaprak, bi kitap
Bazen sessizliğiyle çınarımın gölgesi
Bazen coşkuyla alkışlanıp, hatırlanış
Huzur, bi gizem, aramakla bulunmayan

Huzur, bi ışık, âhü gözlerden parlayan
Bazen bir masal, dedemin kelimelerinden
Bazen bi esinti, ılık bahar rüzgârından
Huzur, bi sır, aramakla bulunmayan

Huzur, bi isim, yazdıkça ısırdıran
Bazen, bi katre gözyaşı, mutluluktan
Sımsıkı sarmalanış, anadan, yardan
Huzur bana sadece iki hece, adından.

Bilir misin nedir yalnız kalmak
Başka dostluklara dalıp bakıp kalmak
Bir can yoldaşın olmayınca
Her gece sessiz yalnız ağlamak...

Toplum insanların yetiştiği bostan
İyisiyle kötüsüyle çeşit çeşit insan
Sen tek başınasın koca dünyada
Tek ayrılacaksın bu hayattan

Mutluluk istedin sadece şu hayatta
İnsanların, gülüp eğlendiği zamanlarda
Senin de hakkın ama elden ne gelir
Sana fayda yok bu varlıkta

Bir ümit diyor içinden bi ses
Belki bulursun, senle alınacak bir nefes
Olmasa da korkma! Üzülme!
Sende mutlu olacaksın bir gün
Nasıl mutlu olduysa tüm herkes...

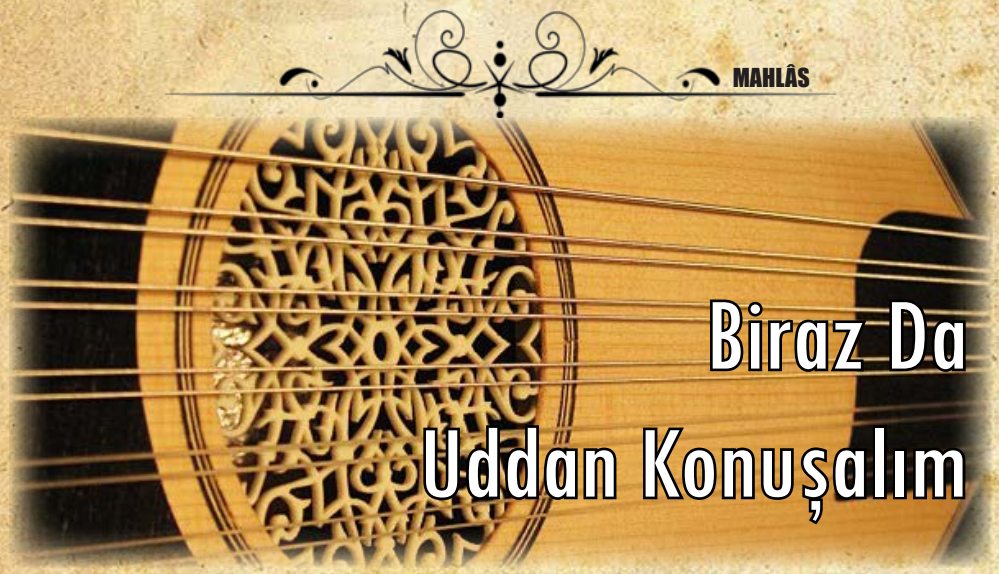
Geceler senin, hüznü hatırlatıyor
Ümitsizliğe bir kamçı da o vuruyor
Beklediğin o mutluluk uğruna
Güneş kalbinin derinlerinde
En ince yerinde batıyor...

Gece olmasa diyor kalbin derinden
Sanki bir Asır geçiyor üzerinden
Bir gün sende mutlu olacaksın
Üzülme! Sil yaşları gözlerinden...

Mısralar konuşur sen susarsın
Yazıya dökülür için, ağlarsın
Ufukta mutluluk var uzakta
Bakıp bakıp hayalini kurarsın

Hayat bir gün sana da gülecek
Alıp uzak diyarlara götürececek
Mutluluk yakındır diyeceksin
Biri artık uyan diyecek

Kadim dostun gecelerde
Bir ümit kırıntısı içinde
Seyre dalıp etrafı
Mutluluk olacak yüreğinde

Biraz Da Uddan Konuşalım

Musiki ile nasıl tanıştığımı, daha da önemlisi ud ile olan dostluğumu anlatarak yazıma başlamak istiyorum. Küçük yaşlardan beri müziğe, bir müzik enstrümanı ile ilgilenmeye isteğim oldu. Hele ki televizyon programlarından duyduğum bilgilerde buna eklenince isteğim ziyade oldu. Programda verilen bilgi şu idi: Yabancı ülkelerde, her ailede en az bir kişi müzik enstrümanı çalabiliyordu. Üçüncü, dördüncü sınıftayken herkesin yaptığı gibi ben de blok flüt çalabiliyordum. Ama diğerlerinden farklı olarak Türk Sanat Müziği eserleri olsun tasavvufi eserler olsun bunları da çalabiliyordum. Sonraları babam ud aldı ve kursuna gitmeye başladı. Evde ikinci bir enstrümanı görünce dayanamayıp ben de çalmak istiyorum dedim. Babamın hocası benim için demiş ki: Daha yaş küçük, parmaklarının şekli bozulabilir. Ben bunlara aldırmandan babamın yardımıyla uddaki notaların yerlerini öğrendim ve sürekli kendi kendime çalışmaya

başladım. Çok şükür parmaklarımda herhangi bir bozulma olmadı. Artık her eve geldiğimde bilgisayarı açar, bir yandan eserin notalarına bakar, bir yandan da icra edeceğim eseri dinleyerek melodisini kavramaya çalışırdım. Ud benim için sıkıldığımda, bunaldığımda, üzüldüğümde daima yanımda olan bir dost gibiydi. Mızrabımla ona her dokduğumda sanki aramızda bir bağ kuruluyordu. Onun o tok sesi, beni benden alır, başka dünyalara götürürdü. Bu kadar kendim hakkımda konuştuktan sonra yazımın asıl aktörü olan ud hakkında bilgi vermeyi elzem görüyorum.

Ut ya da ud telli bir müzik aletidir. Kelimenin aslı Arapça 'da sarısabır veya ödağacı anlamındaki el-oud'dan gelir. Baştaki "el-" sözcüğünün bazı dillerde olup bazılarında olmadığını bilen Türkler bu edatı atmış, geriye kalan oud kelimesi de gırtlak yapılarına uymadığı için "ut" şeklinde

söylemişlerdir. Kimi kaynaklarda udu Farabi'nin icat ettiği söylenir ancak Farabi'den çok önce minyatür ve kabartmalar da ud ve benzeri çalgılar bulunur. Farabi'nin mucit olarak algılanmasının asıl sebebi udu hâkim bir müzisyen olması ve udu getirdiği akort sistemidir. Döneminde ud hakkında en kapsamlı bilgiyi veren Farabi, o döneme kadar dört telli bir saz olan udu beşinci teli eklemiştir. Tekne(gövde), göğüs(kapak), sap, burguluk ve teller olmak üzere beş esas elemandan meydana gelen udu yapımına, eleman sıralamasında görüldüğü gibi tekneden başlanır. Udu teknesi gemi karinasını andıran, enine ve boyuna yapıştırılmış 4-5 cm kalınlığındaki parçalardan oluşan bir kalıp üzerine, 70 cm boy, 2 ila 4 cm en ve 3 mm kalınlıktaki dilim yaprak veya çemberlerin, çoğunlukla aralarına hem estetik hem de sağlamlık

amaçlı kontrast renkli tek veya çift filetolar konularak işlenmesiyle meydana getirilir. Genellikle maun, ceviz, paduk, vengi, kelebek nadiren de erik veya zeytin ağacındandır. Önceden ısıtılarak şekil verilen kalıbın eğimli profili, kabaca verilen dilimleri ütü ve ince kâğıt yardımı ile kalıba çekildikten sonra, belirli yerlerdeki küçük monte çivileri çıkarılarak kalıptan alınır ve bu defa dilimlerin içbükey yüzeyi, çember ve filetoların uzun birleşme hattı boyunca kalın kâğıt veya ekstrafor yapıştırılarak kuvvetlendirilir.

Bu kadar güzelliği bir arada barındıran bir enstrümanın günümüzde meyhanelerde kullanılan bir enstrümana dönüşmesi üzücüdür. Yüzyıllardır Selçuklularda, Osmanlılarda tasavvufi alanda kullanılan bu müzik aletinin bir an önce eski yerinde kullanılmasını arzu ederim.

KARDEŞLİK

Bir kurtuluş arıyorsak kardeşliğe sarılalım...

Nitekim ayet-i kerimede dendiği gibi “Müminler ancak kardeştir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzel-tin. Allah’a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin” (Hucurât 49/10)

Bu ayeti kerimede kardeşlik emrediliyor. Sonra Al-lah’ın emrine karşı gelmeyin ki size merhamet edilsin deniyor. Yani bu ayetten anlıyoruz ki kardeşlik bizim kurtuluşumuzdur. Hem bu dünyada hem öbür dün-yada kurtulmak için kardeşlik gerek bize. Bakalım Müslüman topluluğuna en büyük eksigi ne? Sizin de bildiğiniz gibi kardeşlik. Çıkarılan tefrikalar yıllarca hatta asırlarca kardeşliğimizi böldü. Ve bizi bu hale soktu. Eğer biz bu sorunu ortadan kaldırmak istiyor-sak unutmamalıyız ki Müslüman kardeşliğini sağ-lamak önce sınıflarımızdan, okullarımızdan başlar. Çünkü kardeşliği bir bina olarak düşünürsek temeli-ni bunlar oluşturur.

Gelin hayatımızda bir milat yapalım dostlar! Gördü-ğümüz herkese selam verelim. Herkesi kardeş gö-relim. Arap Türk vb. ayrımlarına girmeyelim. Filis-tin’dekiler demeyelim, “kardeşlerimiz” diyelim.

Ve en önemlisi kardeşlerimiz ve kardeşlik için fe-dakârlıklar yapalım.

Unutmayalım “Yükü kardeşlik olanın beli bükülür, gönlü değil.”

Vesselam...

YEGÂNE DOST

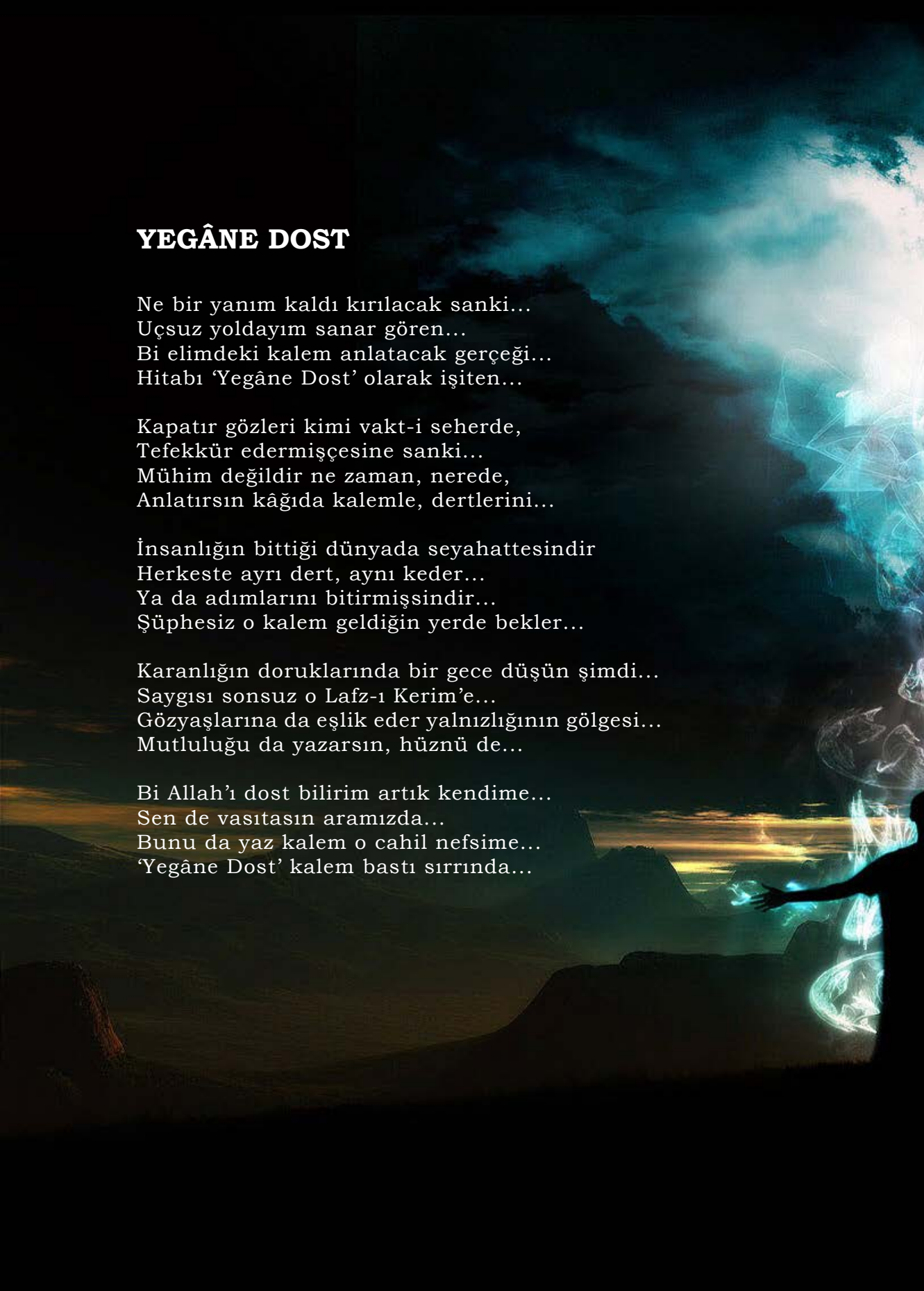
Ne bir yanım kaldı kırılacak sanki...
Uçsuz yoldayım sanar gören...
Bi elimdeki kalem anlatacak gerçeği...
Hitabı 'Yegâne Dost' olarak işiten...

Kapatır gözleri kimi vakt-i seherde,
Tefekkür edermişçesine sanki...
Mühim değildir ne zaman, nerede,
Anlatırsın kâğıda kalemle, dertlerini...

İnsanlığın bittiği dünyada seyahattesindir
Herkeste ayrı dert, aynı keder...
Ya da adımlarını bitirmişsindir...
Şüphesiz o kalem geldiğin yerde bekler...

Karanlığın doruklarında bir gece düşün şimdi...
Saygısı sonsuz o Lafz-ı Kerim'e...
Gözyaşlarına da eşlik eder yalnızlığının gölgesi...
Mutluluğu da yazarsın, hüznü de...

Bi Allah'ı dost bilirim artık kendime...
Sen de vasıtasın aramızda...
Bunu da yaz kalem o cahil nefsim...
'Yegâne Dost' kalem bastı sırrında...

HEVAHAH

Bu gece tekrar çıktım yola. Dünkünün aynısı mıydı bilmem ama beni ziyade boşluğa düşmüş hissettirdi. Çünkü bu gece ne önünden geçtiğim nalbur dükkanları ne de nefsimi çokca cezbeden pastaneler kepenklerini indirmişti. Pastanenin camından kendini boy boy gösteren pastalar ister istemez pasta aşermeme yol açmıştı. Bunun yanında nalbur dükkanının kapısından süzülen ışık süzmesi; nalburun, nalburluğunu nalburca yaptığının apaçık göstergesi olarak rengarenk boyalarını gözler önüne seriyordu. Nalbur-pastane birlikteliğini bir kenara bırakarak yoluma devam etmek istiyordum. Ayaklarım midillinin koşma arzusunu andıran bir şevkiyatla süratleniyordu. Kalbim ise dışisini görmüş Arap atının gibi kaburga kemiklerimi kırarcasına çarpıyordu. Bunun sebebini çok düşündüm fakat bir kez daha aklım kalbime galip geldi ve yoluma devam ettim. Bu gidişat nereyeydi? Bilemezler. Bir ben bilirim bir de beni tanıyanlar. Ha bir de gideceğim yerdekiler. Fakat bir sır olarak bunu size söyleyebilirim. Boşa demişler “İki kişinin bildiği sır değildir.” diye. Ben buna inanmıyorum ve siz dostlarımın bu sırrı saklayacağınıza inanıyorum.

Evet dostlar. Bu gece yolumun sonunda siz varsınız. Tam da tarif ettiğiniz gibi. Mahalle parkının altındaki yoldan biraz yürüyüp sağa döneceğim. Ve siz orada olacaksınız. Bütün içtenliğinizle ve bütün sevginizle beni orada bekleyeceğinizi biliyorum. Çünkü söz verdiniz dostlarım. Dostlar sözünde durur. Söz olmadan insan olur mu? İnsan olmadan dost olur mu? Dost olmadan post olur mu? Beni bu soğuk iklimde postsuz bırakmayacağınıza eminim dostlarım. Emin olmadığım bir şey varsa o da size ulaşmanın ardından olacaklar hakkında bazı şüphelerimin oluşudur. Bugüne kadar dostum postum diyerek yola çıktığım yaratıklar-insan demeye vicdanım el vermiyor anlayışla karşılayınız- en ufak bir aksaklıkta beni yalnız bıraktılar. Hatta beraberce göğsleyeceğimiz yolun müdavimi olacakları yerde önüme yattılar ve hak ile yürürken beni de yolumdan ettiler. “Ata”larımız demiş ya dostlarım: Destek olacakları yerde köstek oldular. Malabadi Köprüsü’nün üzerinden geçerken yoluma ayılar saldı. En geniş sıcak çöllerde suyumdan ettiler. Buzuldan çöllerde ateşimi çaldılar. Bensiz gecelerde beni benden aldılar.

Fakat dostlar, bu gece gelişim gelişlerin efendisi olacak. Sizin öneminiz hasebiyle yolda nefsimi çokca cezbeden pastaları, nalbur dükkanlarındaki rengarenk boya ları terk etmeyi göze aldım. Çünkü dostlarım size anlatacak çok mühim meselelerim var. Evet şu hâlde pastaları ve boya ları önemsemeyecek kadar. Tekrar edişimin sebebi dostlar, olayın vahametini üzerimden atamayışım dandır. Dün gece başımdan geçenleri anlatmak istiyorum sizlere.

Enteresan -çok sevdiğim bir kelimedir- olaylar, planlanmış bir imha operasyonunu andırırca sına peş peşe gelişerek ruhi bunalmım eşğine sürükledi beni. İlkini kısaca anlatayım. Güneşin yeryüzünden eteklerini toplamaya başladığı saatlerde anti depresan yutmuş sıçan edasıyla sendeleyerek yürürken bana doğru bir adam yaklaşmaya başladı. Üzerindeki kalpazan paltosu, siyah

lığı ile insan sürüsünün içinde süte düşen kara sinek gibi adamı parlatıyor ve bütün gözleri üzerine çekiyordu. Paltosunun aksine son derece çirkin olan ayakka bıları yla bana yaklaştıkça kalp atışlarım hızlanıyor ve camdan dışarıya çıkmak isterken sürekli cama çarpan arı gibi kafesinin dövüyordu. Adamın saçları, tüyleri taranmış süs köpeğinin kafatasını akıllara getirirken; kaşları, çakır gözlerin üzerinde büsbütün hakimiyetini kurmuş efendi rolü oynuyordu. Birden gözlerimi adamın gözlerinin içine sabitleme hissi geldi içimden. Gözleri ise gözlerimi yararcasına suratıma dikilmişti. Kaşları da bütün efendiliğiyle suratıma balyoz darbele ri indiriyor ve ruhumu eskitiyordu. Ağzından dökülen kelimelerle de beynimi kilitlemeyi başardı:

“Kişiliksiz kişilikleri klişeleştiren kişilikler şehrin en işlek caddesinin işlememesi için iş koşturan keşlerdir.”

Ne demekti bu? Kalpazan paltolu adam edebiyatı hoşuma gitmişti. Sadece aliterasyon olsun diye sarfedilmiş anlamsız kelimelerden ibarettir diye düşünmeye kendimi sevk etmişim ki ağzımın ortasına yediğim tokatla irkildim. Ve ardından bir tane daha, bir tane daha! Yediğim tokadın sayısı dokuzu bulmadan koşmaya başladım. Kalabalığı yararken çarptığım herkesten özür dilemek zorunda hissediyordum kendimi. Özür dilemenin, kabahat için hiçbir şey ifade etmediğini düşündüğüm için özür dilemeyi reddettim. Kendi içimde yaşadığım buhran adımlarımı daha da hızlandırmış beni hissedemediğim bir süratle evime ulaştırmıştı. Kapı kapalıy-

dı. Evimin kapısını ilk defa kapalı görüyordum. İçeride birinin olmasından endişe ederek eve girmemeye karar verdim. Kapının önüne oturdum. Yediğim darbeler; kalpazan paltolu adamı ve sözlerini unutmama müsade etmiyordu.

“Kişiliksiz kişilikleri klişeleştiren kişilikler şehrin en işlek caddesinin işlememesi için iş koşturan keşlerdir.”

Garip guraba hayaller içerisinde yaşadıklarımı düşünürken evimin kapısı açıldı. Balta girmemiş ormanlardaki şempanzelerin yıkandıktan sonra tüylerindeki su damlalarını vücutlarından uzaklaştırmak için yaptıkları silkinme hareketiyle başımı kapıya doğru çevirdim. Evimden orta boylu tıknaz bir adam çıktı.

“Kepaze!”

Duyduğum ikinci enteresan cümle. Yavrusunu kaybetmiş ana edasıyla bu kelimenin muhatabını aramaya başladım. Kimse yoktu. Siyah deri ceketi ve ceketinin aksine çirkinliğini bütün bütün gözler önüne seren ayak-kabılarıyla orta boylu tıknaz adam vardı sadece. Bir de ben. Muhatap ben olmamalıydım ama enteresan bir şekilde “kepaze” olmuşum. Babasının sert

bakışları altında azar yiyen küçük çocuk gibi boğazım düğümlenmişti. Dokunsalar ağlayacaktım diyemem ama inanın dostlarım hiç bir insan evladı bu duyguları yaşamak istemez. Adam gözlerimin içine baktı, baktı, baktı. Bir kez daha bağırdı:

“Kepaze!”

Henüz kalpazan paltolu adamın kelimelerini beynimden silememişken -düşünüp bir sonuca bağlayamamışken- bir de kepazeliyle itham edilmek beni enteresan bir enteresanlığa sürükledi. Aniden tıknaz adam koşmaya başladı. Ayakları şakaklarını dövercesine koşuyordu. Gözden kaybolunca olduğum yere yıkıldım. Yürümeye mecâlim kalmamıştı. Apalayarak kapıdan içeri girdim. Kalpazan paltolu adamın kelimeleri hâlâ beynimi meşgul ediyordu. Başımı iki elimin arasına sıkıştırıp sırtımı duvara yasladım. Düşünürken uyuyakalmışım. Birden bi çığlıkla uyandım. Pozisyonumu hiç bozmamış olmanın ceremoniesini ayağa kalkarken çektim. Eksi elli beş derecede donmuş insan vücudunu animsatan ellerim korku ve şaşkınlığın beni sürüklediği vehametle ağzımı bütünüyle kapatmış, benim de çığlık atmama engel olmuştu. Odada kimseler yoktu. Benim yaşadığım duvarın tam karşısında -yani direkt olarak karşımda- kalpazan paltolu adamın paltosu ve çirkin ayakkabıları duruyordu. Şilteden bozma yorganımın üzerine bira-

kılmış öylece bütün efendiliğini gözler önüne seriyordu. Hemen yanı başına da orta boylu tıknaz adamın kafatası bırakılmıştı. Gördüğüm manzara beni epeyce etkilemişti. Hayatımda ilk defa ölü bir kafa görmenin mutluluğu ile enteresan bir haz duydum. Bir yanım kafatasını alıp incelemek isterken diğer yanım orta boylu tıknaz adamın kafatasının üzerine kalacağını ve nasıl kurtulmam gerektiğini düşünüyordu. Kafatasını ve kalpazan paltolu adamın paltosunu şilteden bozma yorgana sardım. Büyükçe bir poşetin içine sığdırdım. Evden çıkmak için kapıyı açtım ve inanır mısınız dostlar bir enteresan mevzunun daha kapısını aralamış oldum. Evimin önünde on birinci yüzyıldan kalma olduğu işlemlerinden anlaşılan bir masa ile karşılaştım. Masanın üzerinde düzgün ongen biçiminde bir pas-

ta duruyordu. Pastanın üzerinde boyayla -gerçek boya olduğu kousundan anlaşılıyor- şu cümle yazılıydı.

“Kavun değil kelektir fistan değil yelektir eğer tacı ararsan en adi bir köpektir.”

Evet dostlarım. Bütün olan bitenin ardından bu enteresan olay, enteresan olaylar silsilemin sonuncusu oldu. Fakat bu enteresan olayda kafamdaki soru işareti sayısı daha azdı. Herhalde kavun olmayıp kelek olan orta boylu tıknaz adamın kafası; fistan olmayıp yelek olan da kalpazan paltolu adamın paltosuydu. Peki ya tac neydi?

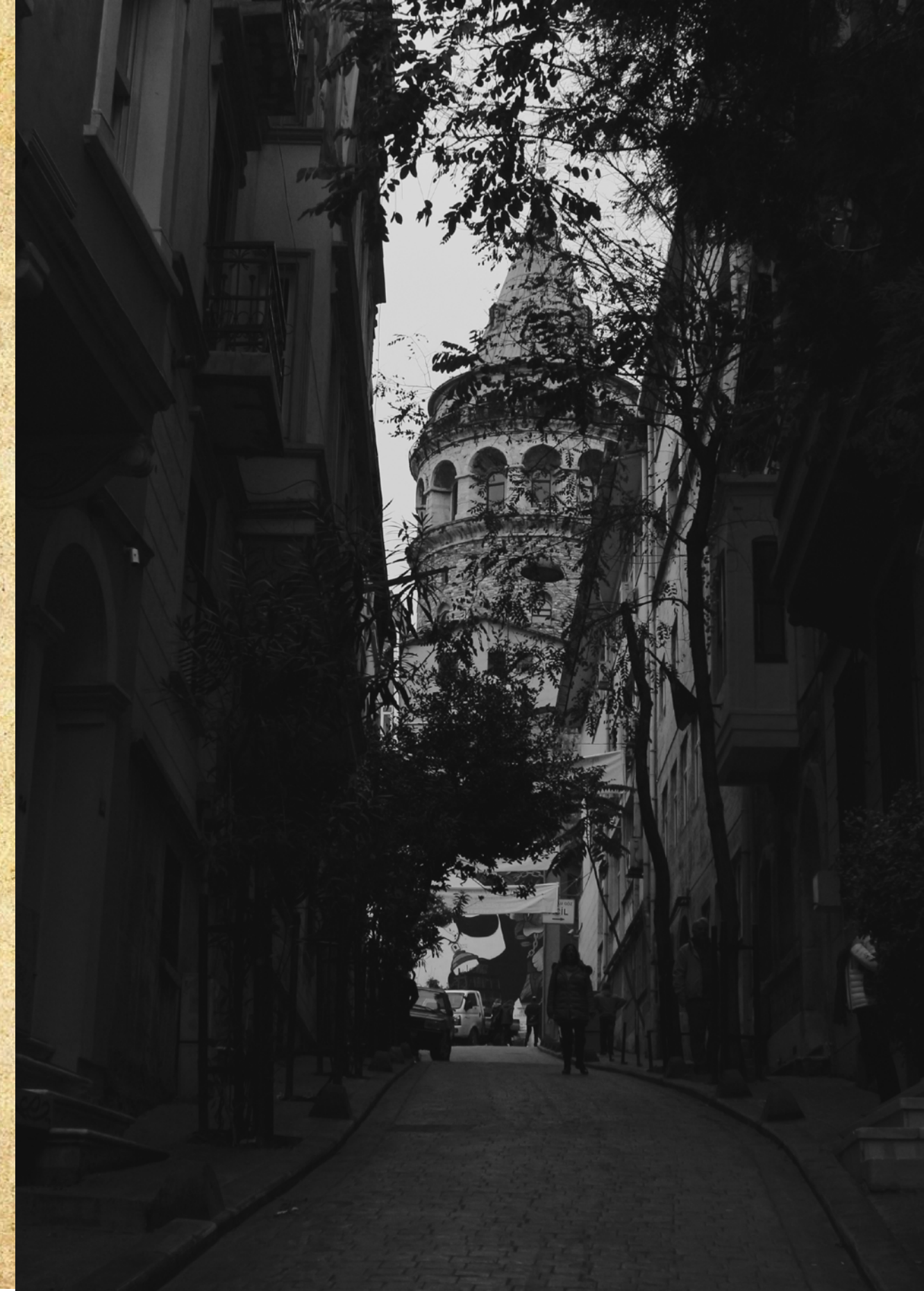
Ve dostlarım bütün bunların ardından size gelip bu enteresan olayları anlatmak istedim. Nede-

ni keteni ıslatmaz ama dostlar, emin olun ki gerçek dostluklar menfaat ile peydah olmayacaklar. Dostluklar doğar, büyür ve ölmez. Dostluğu öldürenin dostluğu dostluk olmaz. Bir süre beraber yürünür ama daimlik hasıl olmaz.

Ve gelişlerin efendisi bu noktada sonlanıyor. Ne nalbur dükkanı vazgeçiriyor beni anlatmaktan beni, ne de postane camekanlarından nefsimi çokca cezbeden pastalar. Bütün bunlar düşünmek için dostlar. Yahut nezdinizde anlamsız enteresan olaylar bütünü. Düşünün dostlar ve benim için -hoş, dostunuz muyum- şu dizelere kulak verin de hayatınıza adamlıktan bir örtü serin:

“Aya dost biliglig izin izlegil Kalı sözleseng söz bilip sözlegil”

IRKÇILIK VE İSLAM TARİHİNDEKİ İLK TEZAHÜRÜ

Ne Araplık, ne de Türklük kalacak aç gözünü!
Dinle Peygamber-i zîşânın ilâhî sözünü!
Türk Arapsız yaşamaz, kim ki 'yaşar' der, delidir
Arabın, Türk ise hem sağ gözü, hem sağ elidir.
Veriniz baş başa; zira sonu hüsrân-ı mübin
Ne hükümet kalıyor ortada, billahi ne din!
'Medeniyet!' size çoktan beridir dış biliyor;
Evvelâ parçalamak, sonra da yutmak diliyor.

Mehmed Akif

A-Irkçılık

Irkçılık özelde Müslümanların genelde ise insanlığın ve toplumların tarihteki en büyük zafiyetlerinden biri olarak süregelmiştir.

Ünlü mütefekkir Melik Şahbaz (Malcolm X), "Irkçılık ideolojik bir düşünce değil, aksine psikolojik bir hastalıktır" der.

Tarihte ırkçılığın sebep olduğu problemler, toplumların ve tüm insanlığın gidişatını etkilemiştir. Muhammed aleyhi selamın risaletinden önce, yani cahiliye döneminde, kanlı Ficar savaşlarına sebep olan ırkçılık, kavmiyetçilik ve milliyetçilik, kendisi için ırkını bir övgü ve üstünlük kaynağı olarak görmeyi şiar edinmiş toplumalarda etkisini sürdürmüş ve çok olumsuz sonuçlara yol açmıştır.

Rabbimiz Hucurat Suresi on üçüncü ayette "Ey insanlar. Biz sizi bir erkek ve bir dişiden ya-

rattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi (değişik) milletlere ve kabilelere ayırdık. Hiç şüphesiz Allah katında sizin en kerim (üstün ve değerli) olanınız, takvada (sorumluluk bilincinde) en ileride olanınızdır. Kur'an'ı Kerim'deki bu konu ile ilgili bir başka ayette Rabbimiz bize: "Renklerinizin ve dillerinizin farklılıkları Allah'ın ayetlerindedir." (30/22) demektedir. Bu ayetlere paralel olarak Efendimiz Muhammed (sav) de son tebliği olan Veda Hutbesinde, Arap'ın Arap olmayana üstünlüğünün olmadığı gibi Arap olmayanın da Arap olana üstünlüğünün olmayacağını ve yine üstünlüğün ancak ve ancak takvada olduğunu açıklamıştır.

Bu bağlamda ırkçılığı ve türevlerini iki açıdan inceleyebiliriz. Öncelikle Rabbimizin bizi Kur'an'ı Kerim'de nasıl sıfatlandığını hatırlayalım. Allah Hac suresinin yetmiş sekizinci ayetinde "O (Allah) sizi Müslümanlar olarak

isimlendirdi” diyor. Rabbimiz bizi Müslüman olarak isimlendirmiş ve bize bu kimliği layık görmüştür. Bizler Allah’a iman eden muvahhid kullar olarak bu ismi kendimize benimsemeli, bunun yaşam biçimi olan İslam’ı da kendimize dava edinmeliyiz. Bu ifade aynı zamanda, bir Müslümanın “Müslüman” dışında başka bir isme/kimliğe sahip olamayacağını, davasının ise ancak ve ancak İslam olacağını açıklar. Başka bir deyişle bir Müslümanın İslam dışında herhangi bir düşünceyi, fikir yapısını, dava edinmeyeceğine, bu uğurda kendisini feda edemeyeceğine işaret eder. Binaenaleyh dava edinmek bir yana, Allah azimuşan bize bu ismi vermişken biz nasıl olur da Allah’ın verdiği ismi, onun sıfatlandırmasını bırakıp farklı özellikleri kendimizi tanımlamada kullanır, bu özellik ve farklılıkları kendimiz için birer aidiyet unsuru olarak görürüz.

Açıkça söylememiz gerekir ki insanın doğuştan gelen özellikleri ve tercihe dayalı olmayan sıfatları, elbette kendisini farklı kılan,

kendisini ‘tanıtın’ unsurlardır ve bunu inkâr etmenin bir manası veya faydası yoktur. Bizim burada anlatmaya çalıştığımız, bir Müslümanın bu türden alametifarikaları, kendisini ‘tanımlamada’ kullanamayacağıdır. Keza kendisini farklı kılan bu özelliklerini aidiyet sebebi olarak göremeyeceğidir. Müslüman kendisini tanıtırken bu farklılıklarını zikredebilir. Bunun herhangi bir sakıncası yoktur. Asıl problem, bu özelliklerimizi -ki bunları aşağıda anlatacağımız gibi biz seçmedik-kendimize üst kimlik olarak kullanmamız ve bizi diğerlerinden ayıran bu farklılıklarımızı üstünlük vesilesi kılmamızdır. Bu durum, normalde tüm insanlığı ilgilendiriyor olmakla beraber, bizim burada işaret ettiğimiz problem, günümüzde Müslümanların içinde bulunduğu mevcut duruma ilişkindir.

İrkçilik ve türevlerinin ele alacağımız ikinci yönü ise, yukarıda verdiğimiz bazı ayetlerde de anlatıldığı gibi farklılıklarımızın Allah’ın ayetlerinden, nimetlerinden olması ve bizim seçme

“Renklerinizin ve dillerinizin farklılıkları Allah’ın ayetlerindedir.”

(30/22)

hakkımızın olmadığı konularda, insanlar arasında bir derecelendirme, bir sınıflandırma yapmamızdır. Önemli olan şudur ki, biz kendimiz seçemeyiz hangi ırktan, hangi kavimden, hangi anne ve babadan olacağımızı veya nerede doğup nerede öleceğimizi. Ten rengimizi seçemeyiz biz. Maalesef insan, kendi çabasıyla elde etmediği özellikleri, övünme ve kendisini birilerinden üstün görme ve bilahare karşısındakini de yerme gerekçesi olarak görür ve bunu dayatır. Bu, insanlık tarihinde hep böyle olagelmıştır. İnsan eğer kendisini, kendi çabası olmadan elde ettiği bir özelliği sebebiyle üstün görürse, karşısındakinin de yine aynı şekilde takdir-i ilahi ile sahip olduğu özelliklerinden dolayı yerilmesine, küçük düşürülmesine ve horlanmasına sebep olmuş olur. Bu hal-vaziyet İslami ve hatta insani prensip ve yasaların yakınından bile geçmeyen bir davranıştır.

B-İslam Tarihindeki İlk İrkçılık Tezahürü

İrkçilik belasının İslam tarihindeki ilk tezahürü, Peygamber Efendimiz hayattayken, miladi 626 yılında, Nadiroğullarının Medine'den kovulması üzerine Beni Müstakil'e yapılan sefer sonrası meydana gelmiştir. Mekke ve Medine arasındaki Kudayd bölgesinde ikamet eden Mustalikoğulları, yaşadıkları bölgenin jeopolitik konumundan ve dini

öneminden kaynaklı, herkesin kendisiyle müttefik olmak isteyeceği bir topluluktu. Topraklarının Menat gibi önemli putlara ev sahipliği yaptığı ve bu sebepten dolayı önemli bir dini merkeze sahip olmuş olan Müstalikoğulları, tevhid dini İslam'ın Hz. Muhammed'in risaletiyle tekrar canlanması ile bu dini merkez olma statüsünü kaybetmiş ve dolayısıyla önemli bir ekonomik kaynağından olmuştu. Bu sebep, Beni Müstalik'in Uhud Savaşı'nda Müslümanlara karşı Kureys ile aynı safta savaşmalarına yol açmıştı.

Nadiroğullarının Medine'den kovulmasını takip eden günlerde Mustalikoğullarının, Medine'ye saldırmak için hazırlık yaptıkları ve önemli miktarda silah ve at satın aldıkları haberi geldi. Bunun üzerine Kudayd bölgesine sefere çıkıldı. Savaş yapılmadan ele geçirilen bölgede Müslümanlar üç gün beklediler. Bu süre içerisinde yaşanan olay, tanıkların ifadelerine göre Efendimiz (sav) hayatında en çok kızdıran olaydı. Mureysi kuyusunun başında, Muhacirlerden Cahcah b. Mesud ve Ensardan Sinan b. Veber arasında, kuyudan su çekme sırası, tartışmaya sebep olmuş, olay kavgaya dönüşmüştü. Cahcah'ı tek başına alt edemeyeceğini anlayan Sinan b. Veber, Ensar topluluğundan yardım istedi. Buna karşın Cahcah'da muhacirlerden yardım istedi. Taraflar birbirlerine kılıçlarını çekmiş, olay çatış-

ma safhasına gelmişti. Topluluğu gören Hz. Muhammed (sav) sinirli bir şekilde olay mahalline geldi. Tarafları ayırdı, sonra öfke ve sitem dolu bir üslupla o meşhur konuşmasını yaptı:

“Müslüman olduktan sonra da cahiliye çağrısı öyle mi? Hala cahiliye davasını sürdürüyorsunuz ha!

Artık bırakın şu cahiliye davalarını! Bu pisliktir, kötülüktür!”

Yaşanan olay basit görünüyorsa da aslında çok önemli bir sıkıntının kıvılcımı ve ümmetimizin asırlardır kánayan yarası olan “İrkçılık-Kavmiyetçilik” belasının, İslam tarihindeki ilk tezahürüydü. Aynı zamanda başta Abdullah b. Ubeyy olmak üzere tüm münafıkların ekmeklerine yağ sürmüştü.

İrkçilik, kavmiyetçilik, milliyetçilik ve mütassıplık, Efendimiz (sav)’in de deyimiyle ‘pisliktir, kötülüktür’. Ne kendisini ırkı, kav-

mi, meşrebi, mezhebi, cemaatiyle üstün gören, ne de yine böyle bir aidiyetten dolayı horlanıp tahkir edilen bu işten bir kazanç sağlar. İki tarafa da zararı vardır bu ayırımın. Üzerinde yaşadığımız topraklar maalesef buna çokça şahit olmuş bu pisliği çokça yaşamıştır. Bunun sonucunda bu toprakların insanı sadece ırkı yüzünden türlü türlü eziyetler çekmiştir. Ne var ki tarihte kalınmaz ölenle ölünmez Arapçada bunun için ‘قد حصل ما حصل / geçen geçmiştir –biz önümüze bakalım’ denir. Şunu da bilmeliyiz ki hiçbir topluluk, Rabbimizin Ra’d on birde belirttiği “Allah bir kavmin durumunu, o kavim kendi durumunu değiştirmedikçe değiştirmez” ilkesine çok kısa bir sürede erişemez. Bu sosyal bir çaba gerektirir. Toplum olarak ilerleme, gelişme gerektirir. Rabbim bizi bu ırkçılık belasından kurtarsın, bize bunun ne kadar yanlıştır ve bize ne kadar zarar veren bir kötülük olduğunu anlama feraseti versin.

“Arabın Arap olmayana, beyazın siyaha, takva (Allah’tan korkma) dışında hiç bir üstünlüğü yoktur.”

Hadis-i Şerif

Edmondo de Amicis 21 Ekim 1846 yılında İtalya (Oneglia)'da doğdu. Küçük yaştan beri askerlik mesleğine hayranlık duyan yazarımız 1865 yılında piyade subayı olarak Floransa'ya giderek askeri bir gazete olan "L'italia Militare"de fıkra ve makaleler yazarak yayınladı. Bir süre sonra bu yazıların cilt halinde yayınlayınca Büyük ilgi gördü. Yazarımız daha sonra ise kısa öykülerini Öyküler Orijinal adıyla "Novelle" adlı kitabında topladı. 1870-1871 Yılları Anıları adını verdiği kitabını yayımladı ve bundan sonra ordu- dan ayrılıp kendini tamamen yazı yazmaya verdi. Ardı Ardına yazdığı kitaplarla ünü arttı. Edmondo de Amicis'i dünya çapında tanıtan eserleri başlıca şunlardır: İstanbul Seyahatnamesi, Çocuk Kalbi (Coure) ve Dostlar (Gli Amicci) adlı eserleridir. Yazarımızın Dostlar ve Çocuk Kalbi eserleri tam 25 dile çevrilmiştir.

Yirmi sekiz yaşında, 1874 yılında İstanbul'a gelen ve İstanbul'a büyük bir hayranlık duyan Edmon-

do; bu heyecanını hemen yazıya dökerek zevkle okunan bir seyahatname yazmıştır. Edmondo de Amicis, büyük bilim yapıtları vermiş bir yazar değildir. Fakat hemen hemen bütün yazılarında aşırı insanlık duygusu işleyen bir kişilik vardır. Onun yazılarında kalem oyunlarından çok, insanların iç dünyalarındaki karşılıklı sevgi ve hoşgörü vardır. Edmondo de Amicis bu yönleriyle eğitimci bir insandır. Edmondo de Amicis Bordighera'da 11 Mart 1908 de 61 iken hayata gözlerini yumdu. Yazarımızı elimizden geldiği kadar anlatmaya çalıştık inşallah sizlere faydalı olacağını ümit ediyorum.

Şunu unutmamalıyız ki okuduğumuzu anlamalı ve yaşamalıyız. Eğer okuduğumuz sadece okuduğumuz ile kalıyorsa o zaman okumuş olmayız.

"Ne kadar okursan oku bilgine yakışır şekilde davranmadığın sürece cahilsin demektir."

karikatür

